

Súčasn  teórie verejnej správy

PhDr. Matúš VYROSTKO, PhD.
prednáška

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVĚ

- skupina manažerských teorií (v knihe Daniel Klimovský)
- skupina univerzálných teorií

**Teoria verejnej volby, teoria Taylorizmu, teoria new public
managementu**

- - prapôvod je v politologii
- - pred dobre fungovanie VS nie je dôlezite to, aku ma podobu zastupitelska demokracia, ale to, co je dôlezite, je nevsimat si vonkajsiu stranku VS, ale vnutornu stranku - 3 kroky, ktorym by VS mala venovat pozornost:
  1. Vytvorenie konkurencneho prostredia vo VS
- - napr. medzi samospravami, medzi instituciami v statnej sprave, prinitit aby sa byrokracia, administrativnospravny aparat na zaklade konkurencie sama vypadla

---

2. Zamedzit fragmentacii vo VS

- - členské krajiny po vstupe do EU nanovo zavádzali
- - je potrebné vytvorenie väčších celkov
- - napr. reforma ESO - vytváranie 79 klientských centier

3. Umožňovanie viacej informacii

- - zlepšenie informovaností vo VS
- - vychádza z toho, že VS sa odcudzila občanovi

- - Autori napr. Flyn, Politt
- - zakladateľom je taylorizmus
- - je spojená so vznikom klasickeho kapitalistickeho spôsobu rozmyšľania a produkcie, spojená s priemyselnou revolúciou
- - Neotaylorizmus je pokračovanie tejto teórie
- - vyššia produktivita práce, zvyšovanie zisku atď.
- - všimá si vnútornú organizačnú štruktúru
- - sústreďuje pozornosť na tvorbu rozhodnutí, realizáciu rozhodnutí, na problémy ľudského faktora vo VS
- - hovorí o tom, že manažeri a pracovníci vo VS prejavujú tendencie k poklesu osobnej zodpovednosti za svoj výkon, zodpovednosť plnenia svojich funkcií a úloh

-
- - pracovníci pracuju rutinnym zabehtnutym spôsobom, zavedenia novych metod riadenia a rozhodovania
  - - neprejavuju ochotu riskovat, inovovat
  - - podľa teorie neotaylorizmu je toto potrebne riesit
  - - odmena za ochotu riskovat a podavat lepsie vykony a niest individualnu zodpovednost by sa mala premietnut aj do ohodnotenia
  - - pohybliva zlozka mzdy by mala byt väcsia
  - - zakladna zlozka by mala byt nizsia

- - zakladom teorie je
- - pre TNPM je typicky presun od politiky k riadeniu
- - presun od systemu spravy v tvare pyramidy k systemu v tvare zhlukov, ale vzdy je tu nejake centrum
- - presun od planovania, hierarchickeho vykonu rozhodnuti k prispôsobovaniu a poskytovaniu operativnych sluzieb
- - presun od procesne (proceduralne) orientovanej verejnej spravy na vysledok
- - nemusi nas zaujimat aka bola procedura poskytovania sluzieb, zalezi nam na vysledku a spokojnosti obcanov
- - setrenie, znizovanie vydavkov
- - presun od vlastnenia k riadeniu vo VS
- - nepriame priznanie tvorcov a zastancov teorie, ze preco by mala byt VS verejnou
- - najviac prvkov tejto reformy sa implementovalo vo VB a Irsku

- **Teória decentralizácie**
- - v širokom a užšom slova zmysle
- - v širokom - pod vplyvom teórie decentralizácie je ponímané, spojené s predstavou zmeny prestavby spoločnosti ako celku (implementáciou teórie decentralizácie VS ssa mení politický systém, ústavný systém, formujú sa nové spoločenské vzťahy ..), zmení spoločnosť naprieč, komplet
- - užšie ponímanie - máme na mysli transformáciu, nové riadenie, prenos právomoci a kompetencií

- **Teória samosprávy**
- - **uzko suvisi s teoriou decentralizácie**
- - automaticky sa realizujú aj prvky teórie samosprávy
- - teória samosprávy sa neda implementovať bez teórie decentralizácie, sú uzko prepojené

- **Teória rozhodovania**
- - VS je sústava rozhodovania rozhodovacích procesov
- - rozhodnutia vo VS sú kolektívizované rozhodnutia
- - "nemajú tu čo robiť" individuálne, politické, stranické rozhodnutia (môžu byť len súčasťou kolektívizovaných rozhodnutí)
- Kolektívizované - suverénne, bez úniku (majú dopad na každého) a sankcionovateľné (sankcie nemusia byť právne ani ekonomické, ale sú sankcionovateľné tým, že ich občania odmietnu a budú ich ďalej odmietať) - súvisí s legitimitou VS, ktorá sa potom začne znižovať

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ**

Ďakujem za pozornosť

PhDr. Matúš Vyrostko, PhD.
matus.vyrostko@fvp.slu.cz